

OPZZ uzupełnia skargę do MOP

Przewodniczącym polskiej delegacji pracowników na coroczną sesję Międzynarodowej Organizacji Pracy, która rozpoczyna się w dniu dzisiejszym jest Józef Wiaderny - przewodniczący OPZZ. W imieniu naszej centrali złoży poniższe uzupełnienie skargi do MOP na rząd RP.

Warszawa, 20 maja 1999 r.
Komitet Wolności Związkowych
Międzynarodowej Organizacji Pracy
Genewa

DRUGIE UZUPELNIENIE ZAŻALENIA OPZZ na Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zarejestrowanego pod nr 1972 w dniu 29 czerwca 1998 roku

W 1998 roku Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych złożyło w Komitecie Wolności Związkowych Międzynarodowej Organizacji Pracy zażalenie na rząd Rzeczypospolitej Polskiej. Zażalenie zostało uzupełnione po raz pierwszy we wrześniu 1998 roku.

Powołując się na normy i procedury kontrolne wynikające z zasad zawartych w ratyfikowanych przez Polskę Konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz w polskich ustawach związkowych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oskarżyło rząd RP o to, że od listopada 1997 roku permanentnie narusza wolności i prawa związkowe w następujący sposób:

- 1) nie konsultuje z OPZZ projektów aktów prawnych lub rażąco narusza terminy konsultacji (art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych, Dz. U. nr 55, poz. 234 z późniejszymi zmianami, w kontekście art. 3 ust. 2 Konwencji nr 87), oraz
- 2) niejednakowo traktuje wszystkie związki zawodowe (art. 1 ust. 3 cytowanej ustawy o związkach zawodowych, w kontekście art. 1 ust. 1 Konwencji nr 98). W związku z czym OPZZ wnosi o spowodowanie, aby rząd RP zaprzestał tego rodzaju poczynań i traktował OPZZ jako godnego partnera społecznego.

I.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych uzupełnia materiał dowodowy w zakresie punktu 1 Zażalenia nr 1972 o następujące fakty:

a) naruszanie art. 19 p. 1 ustawy o związkach zawodowych brak wymaganej konsultacji aktów prawnych ze związkami zawodowymi:

● W listopadzie 1998 r. rząd skierował do Sejmu projekt ustawy budżetowej na rok 1999 bez przeprowadzenia ustawowo nakazanych konsultacji społecznych. W tej sprawie OPZZ wydało wspólny protest z Konfederacją Pracodawców Polskich. Z podobnym protestem wystąpiło trzech wiceprzewodniczących Komisji Trójstronnej do Spraw Społeczno-Gospodarczych, która również została pominięta w konsultacjach. Rząd odmówił konsultacji w tej sprawie.

Zwracamy uwagę, że rząd w zakresie konsultacji ze związkami zawodowymi prowadzi podobną politykę również w stosunku do drugiej centrali związkowej - NSZZ "Solidarność". W stanowisku Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" nr 215/98 z 7 grudnia 1998 r. w sprawie podwyżek cen czytamy m.in. "NSZZ Solidarność nie otrzymał do zaopiniowania projektu rozporządzenia ministra gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania kalkulacji i taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (...) Prezydium Komisji Krajowej NSZZ Solidarność negatywnie ocenia również tryb wprowadzania innych podwyżek przez rząd. Przewidywane podwyżki cen biletów kolejowych i autobusowych również nie były konsultowane ze związkiem".

● 11 maja 1999 r. Rada Ministrów przyjęła "Program działań rządu w zakresie wspierania małych i średnich przedsiębiorstw do 2002", w którym zawarte zostały ustalenia dotyczące istotnych zmian w zbiorowym prawie pracy. Projekt ten na żadnym etapie nie był przedstawiany związkom zawodowym do zaopiniowania ani konsultacji.

b) naruszanie art. 19 p. 2 ustawy o związkach zawodowych, który daje związkom zawodowych 30 dni na zaopiniowanie aktu prawnego

Nadal nagminnie naruszany jest termin 30 dni przeznaczony na konsultacje rządowych projektów ustaw ze związkami zawodowymi. Jako przykładowe sytuacje można wymienić konsultacje następujących projektów ustaw:

● Ustawa o giełdach towarowych, I wersja (wysłana do OPZZ 21.10.98, żądany termin zakończenia konsultacji 13.11.98),

● Ustawa o uwłaszczeniu obywateli i Narodowym Inwestycyjnym Obywateli, I wersja, (wysłana 29.09.98, żądano 10 dni na konsultacje),

● Ustawa o giełdach towarowych, II wersja, (wysłana 02.12.1998, żądany termin zakończenia konsultacji 16.12.1998),

- Ustawa o uchyleniu ustawy o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych (wysłana 02.02.1999 z żądaniem nadesłania opinii w ciągu trzech dni).
- Ustawa o zmianie ustawy o rachunkowości (wysłana 15.02.1999, żądany termin zakończenia konsultacji 26.02.1999),
- Ustawa o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz zmianie innych ustaw (wysłana 12.03.1999, żądany termin zakończenia konsultacji 14 dni),
- Ustawa o Prokuraturii Generalnej (wysłana 12.03.1999, żądany termin zakończenia konsultacji 30.03.1999),
- Ustawa o uwłaszczeniu obywateli i Narodowym Inwestycyjnym Obywateli, II wersja, (wysłana 23.12.1998, żądany termin zakończenia konsultacji 04.01.1999),
- Stanowisko delegacji polskiej na spotkanie OECD w sprawie Corporate Governance, (wysłane 25.03.1999, żądany termin zakończenia konsultacji 06.04.1999).

Wymienione powyżej akty prawne powstały w różnych ministerstwach i urzędach centralnych tak więc naruszanie art. 19 p. 2 nie dotyczy jednej instytucji, ale całego rządu.

Trzeba dodać, że termin wysłania nie oznacza terminu doręczenia do OPZZ projektu aktu prawnego. W niektórych wypadkach projekty aktów prawnych doręczane są z opóźnieniem do 10 dni, co dodatkowo skracza czas na zaopiniowanie projektu.

Każdorazowo przesyłając opinię prawną do ministerstwa lub urzędu centralnego wpisywana jest informacja o ustawowych terminach konsultacji aktów prawnych ze związkami zawodowymi, mimo tego nadchodzą kolejne dokumenty z naruszeniem art. 19 p. 2 ustawy o związkach zawodowych.

II.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych uzupełnia materiał dowodowy w zakresie punktu 2 Załącznika nr 1972 o następujące fakty:

a) dialog społeczny - Komisja Trójstronna

- Od 29 maja 1998 r. OPZZ zwracał się o zwołanie Komisji Trójstronnej celem rozpatrzenia zgłoszonego przez OPZZ "Paktu na rzecz polskiej rodziny". Posiedzenie wielokrotnie było odraczane. Po odwołaniu kolejnego terminu w dniu 19 czerwca 1998 r. Prezydium OPZZ zażądało odbycia posiedzenia nie później niż do 3 lipca 1998 r. grożąc zawieszeniem swojego udziału w Komisji.
- 3 lipca odbyło się posiedzenie Komisji Trójstronnej, która powołała specjalny zespół roboczy, który miał rozpatrzyć łącznie: zgłoszony przez OPZZ "Pakt na rzecz polskiej rodziny" oraz dokumenty dotyczące polityki prorodzinnej zgłoszone przez NSZZ "Solidarność" oraz Radę Ministrów.

OPZZ zgodził się na takie rozwiązanie zawieszając w dniu 14 lipca 1998 r. akcję protestacyjną uznając, że

należy maksymalnie wykorzystać szansę rozpoczęcia rzeczowych negocjacji z rządem.

Do dnia dzisiejszego nie rozpoczęto prac nad tymi dokumentami.

- 2 października 1998 r. w Warszawie odbyła się ogólnopolska manifestacja OPZZ, gdzie zaprezentowano "Czarną księgę dialogu społecznego", która zawierała fakty dotyczące naruszenia prawa przez rząd wobec OPZZ. "Księgę" przedstawiono premierowi i ministrowi pracy i polityki socjalnej. Rząd naruszając ustawowe terminy nigdy nie odpowiedział na zarzuty OPZZ.

- 24 listopada 1998 r. OPZZ zwróciło o się o pilne zwołanie Komisji Trójstronnej do dnia 30 listopada 1998 r. celem omówienia instrumentów osłonowych związanych z podwyżką cen energii. Wniosek ten pozostał bez odpowiedzi.

- 27 kwietnia 1999 r. OPZZ podjęło decyzję o zawieszeniu swojego członkostwa w Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych rząd-pracodawcy-pracobiornicy. Decyzja OPZZ w istotny sposób zawężyła płaszczyznę dialogu społecznego w Polsce, jednak jest ona odbiciem rzeczywistego stanu rzeczy wynikającego z prowadzonej przez rząd RP polityki.

b) preferowanie przez rząd RP jednego związku zawodowego

- Rada Ministrów RP konsekwentnie odmawia rozmów dwustronnych z OPZZ, tymczasem w lutym 1999 r. rząd podpisał dwustronne porozumienie z NSZZ "Solidarność" w sprawie emerytur górniczych.
- W okresie od marca 1998 r. Rada Ministrów RP konsekwentnie odmawia podpisania z OPZZ porozumienia regulującego tryb i zasady rozwiązywania sporów zbiorowych z rządem RP, choć takie porozumienie z NSZZ "Solidarność" podpisał jeszcze w 1992 r. rząd premiera Jana Olszewskiego i obowiązuje ono nadal. Właśnie na podstawie tego porozumienia rząd podpisuje poza Komisją Trójstronną bilateralne porozumienia z NSZZ "Solidarność".

c) bezpośrednie szykanowanie przez rząd RP związków należących do OPZZ

Rząd Jerzego Buzka szykanuje związki zawodowe należące do OPZZ, czego przejawem było między innymi:

- Odmowa rejestracji otwartych funduszy emerytalnych, których udziałowcami miały być OPZZ i Związek Nauczycielstwa Polskiego. Takie samo towarzystwo - "Zurich-Solidarni", w którym udziałowcem jest NSZZ "Solidarność" zostało zarejestrowane. Zdaniem OPZZ odmowa rejestracji funduszy wynikała z przyczyn pozamerytorycznych.
- Pomijanie OPZZ w organizowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej konferencjach dotyczących istotnych problemów integracji europejskiej. Przykładem tego była konferencja w maju br. dotycząca "Swobody przepływu siły roboczej w kontekście integracji Polski z Unią Europejską". Pomijanie OPZZ było przedmiotem listu otwartego wiceprzewodniczącego OPZZ do ministra pracy.